

FRANCUSKI JEZIK

Ispitni katalog
za državnu maturu
u školskoj godini 2025./2026.

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ISPITNI KATALOG ZA **DRŽAVNU Maturu** U ŠKOLSKOJ GODINI 2025./2026.
FRANCUSKI JEZIK

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

SADRŽAJ

UVOD	5
1. VIŠA RAZINA ISPITA	7
1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	7
1.2. OBRAZOVNI ISHODI	7
1.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	8
1.2.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	8
1.2.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	9
1.3. STRUKTURA ISPITA	10
1.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	10
1.3.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	11
1.3.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	12
1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	13
1.4.1. TRAJANJE ISPITA	13
1.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	13
1.4.3. PRIBOR	14
1.5. OPIS BODOVANJA	15
1.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	15
1.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	15
1.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	16
1.6. PRIMJERI ZADATAKA	20
1.6.1. PRIMJERI KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA	20
1.6.2. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA I DOPUNJAVANJA	22
1.6.3. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA	24
1.6.4. PRIMJERI ZADATAKA PISANOGA TEKSTA	25
1.7. PRIPREMA ZA ISPIT	27
1.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	27
1.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	29
1.7.3. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	30

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	31
2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	31
2.2. OBRAZOVNI ISHODI	31
2.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	32
2.2.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	32
2.2.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	33
2.3. STRUKTURA ISPITA	34
2.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	34
2.3.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	35
2.3.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	36
2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	37
2.4.1. TRAJANJE ISPITA	37
2.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	37
2.4.3. PRIBOR	38
2.5. OPIS BODOVANJA	39
2.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	39
2.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	39
2.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	42
2.6. PRIMJERI ZADATAKA	43
2.6.1. PRIMJER ZADATKA POVEZIVANJA	43
2.6.2. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA	44
2.6.3. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA I DOPUNJAVANJA	45
2.6.4. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA POVEZIVANJA	47
2.6.5. PRIMJER ZADATKA KRATKOGA PISANOG TEKSTA	48
2.7. PRIPREMA ZA ISPIT	49
2.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	49
2.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	50
2.7.3. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	51
3. DODATCI	53
3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA VIŠU RAZINU ISPITA	53
3.2. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA	59

Napomena:

Ispitni katalog i dio ispitnih materijala iz Francuskoga jezika na hrvatskome jeziku pisani su prema *Hrvatskome pravopisu* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.

UVOD

Ispitni katalog za državnu maturu iz Francuskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedena i objašnjena područja ispitivanja, kriteriji te načini ispitivanja i bodovanja ispita na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2025./2026. Usklađen je s kurikulumom nastavnoga predmeta Francuski jezik za osnovne škole i gimnazije¹ (u daljnjemu tekstu: predmetni kurikulum) te je, prije svega, namijenjen pristupnicima tijekom pripreme za državnu maturu.

Ispit državne mature iz Francuskoga jezika može se polagati kao obvezatni ili izborni na obje razine. Ispitom na osnovnoj razini ispituju se temeljna jezična znanja i sposobnosti, a ispitom na višoj razini ispituju se jezična znanja i sposobnosti koja su važna za daljnje školovanje u obrazovnim područjima u kojima je nužno posjedovanje više razine komunikacijske jezične kompetencije.

Ciljevi ispita

Prema predmetnome kurikulumu učenje i poučavanje francuskoga jezika usmjereno je na pripremu učenika za samostalno stjecanje znanja i za razvoj vještina potrebnih za učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju na francuskome jeziku u različitim životnim situacijama.

Ovladavanjem francuskim jezikom učenici razvijaju i međukulturnu komunikacijsku kompetenciju koja uz razumijevanje i uvažavanje frankofonskih kultura te poštovanje kulturne raznolikosti podrazumijeva i sagledavanje vlastite kulture, što pridonosi osobnomu i društvenomu razvoju učenika.

Poticanjem na aktiviranje osobnih potencijala te na samostalnu i kritičku upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja učeniku se pruža temelj za samostalno upravljanje vlastitim učenjem, a time i za učinkovito cjeloživotno učenje.²

Temeljni je cilj ispita državne mature iz Francuskoga jezika provjeriti samostalnu i točnu upotrebu jezika u komunikacijskim situacijama. Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo komunikacije, ispitom se provjerava sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe jezika kao sustava.

Viša razina ispita iz Francuskoga jezika usklađena je s predmetnim kurikulumom od 1. do 4. razreda opće, klasične, prirodoslovno-matematičke i prirodoslovne gimnazije (6. – 9. godine učenja).³

¹ NN, br. 7/19 (22. 1. 2019.), Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Francuski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj [elektronički izvor]

² usp. predmetni kurikulum, poglavlje A. Svrha i opis predmeta [elektronički izvor]

³ Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da viša razina ispita odgovara razini B1 Zajedničkoga europskog referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors* © Council of Europe, February 2018).

Osnovna razina ispita iz Francuskoga jezika usklađena je s predmetnim kurikulumom od 1. do 4. razreda opće, klasične, prirodoslovno-matematičke i prirodoslovne gimnazije (1. – 4. godine učenja).⁴

Ako učenici strukovnih škola žele polagati državnu maturu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se obvezatnom literaturom i sadržajima prema napomenama u dijelu *Dodatci*. Gimnazijski program razlikuje se u zahtjevnosti, tj. opsegu usvojenosti određenih jezičnih sadržaja (gramatičkih i leksičkih). Treba također sustavno proširivati vokabular vezan za opće teme. Ogledni primjeri ispita za višu i osnovnu razinu pristupniku daju jasan uvid u razlike u sadržaju i obliku ispita na tim razinama.

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome poglavlju navedena su područja ispitivanja, a u drugome obrazovni ishodi⁵ odnosno ključna znanja i vještine koje pristupnik treba razviti i usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih za polazne tekstove, način rješavanja i bodovanja zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji bodovanja pisanoga teksta.

Navedene su ljestvice za bodovanje i objašnjena je njihova primjena.

U šestome poglavlju navedeni su primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju izloženo je na koji se način pristupnici mogu pripremiti za uspješno polaganje ispita.

Nakon pregleda razina slijedi treći dio *Dodatci*. U tome su dijelu navedeni jezični sadržaji za svaku razinu.

⁴ Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da osnovna razina ispita odgovara razini A2 Zajedničkoga europskog referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors* © Council of Europe, February 2018).

⁵ U obrazovnim ishodima preuzetima iz predmetnoga kurikuluma napravljene su jezične korekcije sukladno normi hrvatskoga standardnog jezika.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikulumu jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Francuskoga jezika.⁶

Ispitom na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija prema predmetnome kurikulumu za nastavak učenja francuskoga jezika (devet godina) u trima jezičnim djelatnostima, tj. potpodručjima: čitanju, slušanju i pisanju. Sukladno tomu ispit iz Francuskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*.

1.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* predmetnoga kurikulumu. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

Prema predmetnome kurikulumu složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen. Po složenosti se tekstovi dijele na vrlo jednostavne, jednostavne, srednje složene i složene.

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti čitanja su: pripovjedni, obavijesni i razgovorni tekst (izvještaj, članak, životopis, vrlo kratka priča, kritički osvrt, molba, oglas, pismo, upute itd.).

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti slušanja su: pripovjedni, obavijesni i razgovorni tekst (izvještaj, životopis, oglas, intervju, razgovor, kratka priča i upute).

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti pisanja su: esej, formalno i neformalno pismo i blog.

⁶ v. predmetni kurikulum, poglavlje C. Struktura – domene predmetnoga kurikulumu [elektronički izvor]

1.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u određenoj mjeri prilagođenih tekstova i provjeriti raspolaže li pristupnik potrebnim znanjima i vještinama na receptivnoj razini.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- čita i razumije srednje dugi i složeni izvorni pisani tekst uključujući i književne tekstove
- analizira jednostavne izvorne tekstove o iskustvima i osjećajima
- izdvaja glavnu poruku teksta te osnovne i specifične informacije u tekstu na standardnome jeziku. (SŠ FJ (1) A.4.2.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke
- utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

1.2.2. Ispitna cjelina Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituju pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- analizira i razumije dugi i srednje složeni audioizvorni tekst
- izdvaja glavnu poruku teksta i specifične informacije u tekstu na standardnome jeziku. (SŠ FJ (1) A.4.1.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u govorenome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke.

1.2.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- oblikuje i piše duge i srednje složene formalne i neformalne tekstove
- izražava svoje osobno mišljenje i stajalište
- opisuje doživljaje te ukratko obrazlaže i objašnjava svoja stajališta i planove
- planira sadržaj, organizira i strukturira tekst
- sudjeluje u formalnoj pisanoj interakciji primjenjujući odgovarajuća društveno-jezična pravila
- koristi se odgovarajućim vokabularom, srednje složenim jezičnim strukturama i prikladnim veznicima te primjenjuje pravopisna pravila. (SŠ FJ (1) A.4.3.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli činjenicama i primjerima
- smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta
- upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture
- ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture.

1.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit iz Francuskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Ispitna cjelina *Čitanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od pet skupina zadataka vezanih za različite pisane polazne tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 1500 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 1. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline *Čitanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki pripovjedni ili obavijesni tekstovi	6
2.	odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	dugi obavijesni ili pripovjedni tekst	6
3.	utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	dugi obavijesni, pripovjedni ili razgovorni tekst	7
4.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	srednje dugi obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	8
5.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	srednje dugi obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	8

1.3.2. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite slušane tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 1300 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 2. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki obavijesni tekstovi	6
2.	odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	dugi obavijesni ili pripovjedni tekst	7
3.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi razgovorni tekst (intervju, razgovor)	6
4.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga povezivanja	srednje dugi obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	6

1.3.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka pisanoga teksta. Pristupnik treba oblikovati pisani tekst od **150** do **180** riječi o zadanoj temi uz pomoć sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja).

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. *Struktura ispitne cjeline Pisanje*

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATAKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
• razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama, potkrijepiti glavne misli činjenicama i primjerima • smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta • upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture • ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture	oblikovati srednje dugi i srednje složeni pisani tekst (od 150 do 180 riječi)	pisani tekst (prema sadržajnim odrednicama)	1

1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit na višoj razini traje ukupno **150 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanje* predviđeno je **65 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **30⁷ minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Za rješavanje ispitne cjeline *Pisanje* predviđeno je **55 minuta**.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi svim trima dijelovima ispita.

Vremenik provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

⁷ Ispit slušanja može trajati između 30 i 35 minuta zbog jezičnih specifičnosti francuskoga jezika.

U zadatcima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*:⁸

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje od 30 do 35 minuta uključujući i vrijeme za označavanje odgovora na list za odgovore.
- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

Pisanje

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj pisani tekst čitko napisati na list za čistopis koji se nalazi u ispitnoj knjižici nakon stranice sa zadatkom. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita na višoj razini dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

⁸ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na višoj razini moguće je ostvariti ukupno **80** bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio (1/3) u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	35	1/3
Slušanje	25	1/3
Pisanje	20	1/3
UKUPNO	80	1

Prema navedenim udjelima 35 bodova ispitne cjeline *Čitanje* vrijedi kao 25 bodova ispitne cjeline *Slušanje* ili 20 bodova ispitne cjeline *Pisanje*. Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina, odnosno vrijednost u ukupnome zbroju bodova.

Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

(postignuti bodovi *Čitanje* / 35
 + postignuti bodovi *Slušanje* / 25
 + postignuti bodovi *Pisanje* / 20) * 80/3.

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **35** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Slušanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **25** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Pisanje*

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

Pisani tekst ocjenjuje se prema **ljestvici za bodovanje pisanoga teksta** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5.):

1. *Izvršenje zadatka*
2. *Koherencija i kohezija*
3. *Vokabular*
4. *Gramatika.*

Kriteriji i elementi za bodovanje pisanoga teksta izvedeni su i prilagođeni iz ilustrativnih ljestvica ZEROJ-a za vrednovanje izvještaja i sastavaka, razvijanja teme, dosljednosti i povezanosti, opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabularom te gramatičke ispravnosti.⁹

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odnosi se na sljedeća pitanja:

- Je li tema dovoljno opsežno razrađena s obzirom na sve sadržajne odrednice ili samo na neke od njih?
- U kojoj su mjeri glavne misli i njihova potpora (objašnjenja, primjeri) relevantni u tekstu?

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odgovara na sljedeća pitanja:

- U kojoj mjeri ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?
- Koliko dobro pristupnik upotrebljava kohezivna sredstva¹⁰ u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odgovara na sljedeća pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi / morfološke obliku / pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

⁹ v. Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.), str. 63., 115., 116. i 117., 128. i 129.

¹⁰ Kohezivna sredstva gramatička su i semantička sredstva koja povezuju rečenice, tj. iskaze unutar teksta (npr. zamjenice, glagolska vremena, leksičke veze, ponavljanja rečeničnih struktura, komparacija, rečenični veznici, konektori itd.).

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odgovara na sljedeća pitanja:

- Može li pristupnik upotrebljavati raspon morfosintaktičkih struktura ili se oslanja na upotrebu jednostavnih morfosintaktičkih struktura?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi / morfološke obliku / pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	• Svi su dijelovi zadane teme opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. • Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna.	• Svi su elementi i dijelovi teksta jasno povezani u suvislu cjelinu. • Učinkovita je upotreba različitih kohezivnih sredstava.	• Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.	• Širok je raspon jednostavnih i složenih morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	• Svi su dijelovi zadane teme razrađeni, ali jedan dio nedovoljno opširno. • Glavne su misli relevantne, ali nekima nedostaje dovoljna potpora.	• Dobra je povezanost elemenata i dijelova teksta u suvislu cjelinu. • Prikladna je upotreba kohezivnih sredstava.	• Dobar je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.	• Dobar je raspon jednostavnih i složenih morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/ obliku koje ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
3	- Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. / Jedan dio zadane teme nije razrađen. - Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja.	- Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redoslijeda. - Ograničena je upotreba kohezivnih sredstava.	- Dostatan je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.	- Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i uvijek iste morfosintaktičke strukture, uz povremeni pokušaj upotrebe složenih morfosintaktičkih struktura. - Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
2	- Dva dijela zadane teme nisu razrađena ili su svi dijelovi zadane teme minimalno razrađeni. - Glavne su misli dostatno relevantne.	- Slijed misli slabo je razlučiv. - Dostatna je upotreba samo jednostavnih kohezivnih sredstava.	- Ograničen je raspon vokabulara ili se velikim dijelom ne odnosi na zadatak. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.	- Ograničen je raspon morfosintaktičkih struktura. - Pristupnik se oslanja na jednostavne morfosintaktičke strukture. - Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.
1	- Tekst sadrži minimalan osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. - Misli su najvećim dijelom nevezane za temu, nisu jasno izražene ili nema relevantne potpore.	- Slijed misli vrlo je slabo ili nikako razlučiv. - Vrlo je ograničena ili neprikladna upotreba kohezivnih sredstava.	- Vrlo je ograničen raspon vokabulara ili je upotreba vokabulara neprikladna. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu onemogućuju razumijevanje većine teksta.	- Vrlo je ograničen raspon morfosintaktičkih struktura ili je upotreba morfosintaktičkih struktura neprikladna. - Pogreške u upotrebi/obliku onemogućuju razumijevanje većine teksta.
0	- Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka, što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr. tekst sadrži manje od 60 riječi koje se odnose na zadanu temu). - ILI - Sadržaj teksta uopće ne odgovara zadanoj temi.			

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nepovezanosti sadržaja sa zadanom temom ne može dobiti bodove za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 2 (dvaju) bodova za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog minimalnoga osvrta na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme, misli koje najvećim dijelom nisu vezane za temu ili tekst koji je često teško razumljiv ne može dobiti više od 1 (jednoga) boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 3 (triju) bodova za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 2 (dva) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 (četiriju) bodova za ostale kriterije.

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **150 do 180** riječi. Tekst smije imati i više od 180 riječi o zadanoj temi, ali za njih ne dobiva dodatni broj bodova.

Tekst koji ima manje od 60 riječi o zadanoj temi dobit će 0 (nula) bodova i neće se ocjenjivati s obzirom na ostale kriterije.

Ako je tekst nedovoljne duljine, pristupniku će biti oduzeti bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

129 – 149 riječi: 1 bod

108 – 128 riječi: 2 boda

87 – 107 riječi: 3 boda

60 – 86 riječi: 4 boda.

Brojenje riječi u pisanome tekstu

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja, osobna imena, kao i nepotrebno ponavljane riječi i dijelovi rečenica, doslovno preuzeti dijelovi rečenica ili cijele rečenice iz upute zadatka ili iz drugih zadataka u ispit.

Primjeri:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 riječi

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 riječi

Elle a trente-six ans. – 4 riječi

Qu'est-ce que c'est – 3 riječi

En face de – 3 riječi

C'est-à-dire – 1 riječ.

1.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka¹¹ iz ispitnih cjelina *Čitanje* i *Pisanje*. Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja.

Ispitna cjelina *Slušanje* sadrži zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) koji su slični tim vrstama zadataka u ispitnoj cjelini *Čitanje*.

1.6.1. Primjeri kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja

Exercice 3

Questions 13–19

Lisez cet entretien avec Clémentine Célarié. Pour chaque question (13–19) choisissez parmi les réponses proposées (A–H) la plus appropriée. Attention, il y a **une** réponse **de trop** !
Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Clémentine a été nommée pour le César du meilleur second rôle dans le film « Nocturne indien ». Puis elle a joué dans « Les nuits fauves », « Toxic Affair » ... Maintenant, vous allez découvrir son monde intime.

13 Est-ce que vous avez confiance en votre intuition ?

14 Quels sont ces anges gardiens dont vous parlez souvent ?

15 Croyez-vous en vos rêves ?

16 Qu'est-ce que vous estimez le plus dans la vie ?

17 D'après vous, qu'est-ce que le luxe en cuisine ?

18 Y a-t-il un aliment que l'on trouve toujours chez vous ?

19 Avez-vous un secret beauté ?

A Dans mon enfance, ma mère me lisait des livres inspirants. J'étais très impressionnée. J'ai même voulu être médecin pour faire le bien.

B L'amour, la confiance, le théâtre.

C Bien sûr. C'est un don que j'écoute et que j'essaie de développer. Il y a toujours une petite voix qui me dit quand je doute : fais-le, fonce !

D Des gens purs, désintéressés, comme dans les contes de fées, ce sont mes protecteurs.

E Énormément, je rêve presque chaque nuit. J'ai acheté des livres sérieux sur ce sujet, pour mieux le comprendre.

F Utiliser des produits locaux et authentiques de qualité, et avoir du temps pour préparer des plats avec un brin d'extravagance.

G Je me prépare un masque naturel aux fruits qui efface toutes les traces de fatigue.

H Le lait de soja à la vanille. C'est mon péché mignon !

TOČNI ODGOVORI: 13 C, 14 D, 15 E, 16 B, 17 F, 18 H, 19 G

ISPITIVANI ISHOD: utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu

¹¹ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na poveznicama *Provedeni ispiti* i *Ispitni katalozi za državnu maturu 2023./2024.*

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 7 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Exercice 4

Questions 20–27

Lisez le texte suivant et pour chaque question (20–27) choisissez parmi les solutions proposées (A–J) la plus appropriée. Attention, il y a **deux** réponses **de trop**.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Une école d'été

Une trentaine d'étudiants sont réunis actuellement à l'Université Laval. Ils participent à une formation d'été sur l'alimentation et la (20) _____. L'objectif de cette session d'été est de mettre la science au (21) _____ d'une nourriture saine. Julien Lafitte, journaliste québécois, a assisté à la première journée de l'école d'été. Le groupe est composé d'étudiants qui vont faire carrière dans la recherche et le développement des (22) _____ technologies et dans la transformation alimentaire. Il y a aussi parmi eux de futurs entrepreneurs (23) _____ de nouveaux produits.

Au cours de cette formation, tous les sujets liés à l'alimentation saine sont abordés, de la production à la (24) _____, jusqu'à l'emballage. L'objectif de cette formation est aussi d'apprendre comment encourager les jeunes à développer des habitudes alimentaires (25) _____ dès le plus jeune âge. Ainsi, les élèves de maternelle pourraient découvrir chaque (26) _____ un nouveau fruit ou légume. Les élèves du primaire pourraient écrire un livre de recettes, (27) _____ du secondaire pourraient organiser des ateliers de cuisine pour offrir des repas aux familles dans le besoin.

- A ferme
- B santé
- C saines
- D service
- E maladie
- F semaine
- G nouvelles
- H alors que les élèves
- I qui espèrent développer
- J que les élèves envisagent

TOČNI ODGOVORI: 20 B, 21 D, 22 G, 23 I, 24 A, 25 C, 26 F, 27 H

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.2. Primjer kombiniranoga zadatka višestrukoga izbora i dopunjavanja

Exercice 5

Questions 28–35

Lisez le texte suivant et pour chaque question (28–35) choisissez parmi les solutions proposées (A, B, C ou D) la plus appropriée.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Pour ou contre l'ouverture des magasins le dimanche ?

En ce moment, en France, on s'interroge sur l'ouverture des magasins le dimanche. Certains sont pour, d'autres contre. Le dimanche est traditionnellement un jour que l'on passe _____ (28) famille, à se reposer ou à faire des visites, des promenades ou à manger dans _____ (29) bons restaurants.

On a demandé _____ (30) de ceux qui devraient travailler le dimanche, et de ceux qui achèteraient le dimanche.

Selon un sondage Ifop Publicis Consultants publié par le JDD le 11 octobre dernier, 67 % des Français accepteraient de travailler le dimanche, qui est payé double, si leur employeur le _____ (31). Ils étaient 59 % à être prêts à accepter une telle proposition en décembre 2007, rappelle l'étude. Selon ce sondage, 52 % des personnes interrogées sont par ailleurs _____ (32) à l'ouverture des magasins le dimanche. D'importants clivages subsistent _____ (33). Si les trois quarts des habitants de l'agglomération parisienne aimeraient voir leurs magasins ouvrir tous les jours, seul un habitant de province sur deux le _____ (34). De même, de profondes différences apparaissent en fonction des niveaux de revenus. Ainsi, les ménages plus aisés, donc plus _____ (35) à consommer, se montrent beaucoup plus favorables à l'ouverture des magasins le dimanche que les autres.

On voit bien que ceux qui aiment et peuvent consommer ont une opinion différente de ceux qui doivent travailler dans les magasins.

28

- A en
- B avec
- C dans
- D entre

29

- A ø
- B de
- C en
- D les

30

- A l'avis
- B l'aide
- C la différence
- D l'avertissement

31

- A** propose
- B** proposait
- C** a proposé
- D** proposerait

32

- A** opportuns
- B** indulgents
- C** favorables
- D** bienveillants

33

- A** déjà
- B** tantôt
- C** parfois
- D** cependant

34

- A** aspire
- B** projette
- C** convoite
- D** souhaite

35

- A** aptes
- B** adroits
- C** qualifiés
- D** pertinents

TOČNI ODGOVORI: 28 A, 29 B, 30 A, 31 B, 32 C, 33 D, 34 D, 35 A

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.3. Primjer zadatka višestrukoga izbora

Exercice 2¹²

Lisez le texte suivant et pour chaque question (7–12) choisissez la réponse correcte (A, B, C ou D). Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

L'association Emmaüs

L'association Emmaüs est une association laïque créée par l'abbé Pierre en 1954. Depuis près de 65 ans, Emmaüs lutte contre la misère, mais en premier lieu, elle aide les personnes qui vivent dans la rue. Chaque jour, l'association accueille, héberge et accompagne plus de 2000 personnes et familles en grande difficulté sociale en France.

Quel est l'objectif principal de la fondation Emmaüs ?

- A** Aider les gens sans papier.
- B** Aider les gens sans domicile fixe.
- C** Aider les gens sans activité sociale.
- D** Aider les gens sans revenu financier.

TOČAN ODGOVOR: B

ISPITIVANI ISHOD: razlikovati pojedine informacije

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno jedan mogući bod)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

¹² Ovaj primjer prikazuje prvo pitanje zadatka koji se sastoji od ukupno 6 pitanja vezanih za polazni tekst (do 330 riječi).

1.6.4. Primjeri zadataka pisanoga teksta

Sur un forum vous avez lu le témoignage suivant :

« Voyager, c'est le rêve de tout le monde, le voyage est une école en soi ».

Réagissez à ce témoignage et répondez aux questions :

- Les jeunes voyagent de plus en plus. Quels avantages en retirent-ils ?
- Les voyages cachent également des dangers et des désavantages. Lesquels ?
- À votre avis, quel est le meilleur âge pour voyager ?

Apprendre en voyageant

Aujourd'hui beaucoup de jeunes voyagent grâce aux groupes qui organisent les voyages spécialement pour les adolescents.

En voyageant les jeunes peuvent obtenir beaucoup de nouvelles expériences. Ils peuvent rencontrer des nouveaux amis et des différents gens, ils découvrent les divers cultures et ils étudient et pratiquent les langues étrangères. En voyageant sans leurs parents les adolescents ont une opportunité unique de voir la vie solitaire et d'être responsables.

Mais les voyages comme ça peuvent être aussi dangereux. Les adolescents sont toujours exposés au danger car ils sont naïves et ils n'ont pas d'expérience. C'est mieux de voyager en groupe, avec des amis, mais il faut être responsable aussi. Les adolescents aiment s'amuser, sortir et aller en boîte où ils peuvent être exposés aux drogues et aux prédateurs. Mais il faut dire que les expériences mauvaise toujours portent une leçon de vie. Je crois que le meilleur âge pour voyager est entre 16 et 20 ans parce que à cet âge on est considéré comme « jeune adulte » et on peut s'occuper de nous-même.

À mon avis, les jeunes qui ont voyagé à l'adolescence sont plus ouverts aux nouvelles expériences et aux changements en général.

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	5	Svi su dijelovi zadane teme opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. Glavne su misli relevantne i njihova je potpora jasna i relevantna.
Koherencija i kohezija	5	Svi su elementi i dijelovi teksta jasno povezani u suvislu cjelinu. Učinkovita je upotreba različitih kohezivnih sredstava.
Vokabular	5	Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	5	Širok je raspon morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
UKUPNO	20	

Sur un forum vous avez lu le témoignage suivant :

« Voyager, c'est le rêve de tout le monde, le voyage est une école en soi ».

Réagissez à ce témoignage et répondez aux questions :

- Les jeunes voyagent de plus en plus. Quels avantages en retirent-ils ?
- Les voyages cachent également des dangers et des désavantages. Lesquels ?
- À votre avis, quel est le meilleur âge pour voyager ?

Apprendre en voyageant

Le voyage comme l'activité était toujours plus favorite selon les jeunes. Il y a beaucoup de raisons pour ça. Mais les voyages n'ont pas que des avantages, ils sont parfois aussi dangereux. Donc, est-ce que ces avantages assez ?

L'institutions comme l'EU et l'Interrail font voyager pour les jeunes très facile et moins cher. Alors, avec plus en plus façons de voyager, les jeunes voudraient voyager plus souvent que leurs parents. Les jeunes voudraient rencontrer le monde et le voyage est une façon parfaite pour ça. Quand on voyage, on rencontre nouvelles cultures, langues et traditions. Nous avons nouvelles expériences, l'histoires, les rencontres incroyables, les rires et les souvenirs que nous gardons. Mais les jeunes sont souvent très irresponsable, donc ces voyages peuvent être très dangereux. Par exemple, un jeune homme ou une jeune femme peuvent perdre son sac avec choses et documents importants. Puis, le désavantage quand voyage jeune est l'argent. Les jeunes sont rarement très riches, donc les voyages sont, peut-être, désagréables avec un peu d'argent.

À mon avis, le meilleur âge pour voyager est entre 18 et 25 ans. Je pense que, dans ces âges, nous voulons sentir la joie de vivre.

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	4	Svi su dijelovi zadane teme razrađeni, ali jedan dio (treći) nedovoljno opširno. Glavne su misli relevantne, ali nekima nedostaje dovoljna potpora.
Koherencija i kohezija	4	Svi su elementi i dijelovi teksta jasno povezani u suvislu cjelinu. Učinkovita je upotreba različitih kohezivnih sredstava.
Vokabular	5	Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	3	Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste morfosintaktičke strukture uz povremeni pokušaj upotrebe složenih struktura. Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
UKUPNO	16	

1.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Francuskoga jezika na višoj razini, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od metoda i postupaka kojima se služe u poučavanju francuskoga jezika. Treba pronaći odgovarajući odnos između aktivnosti koje su usmjerene na poučavanje jezika i aktivnosti koje pretpostavljaju dobru pripremljenost pristupnika za ispit. Naglasak u svakome slučaju stalno treba biti na poučavanju jer će samo tako pristupnik steći dostatnu razinu komunikacijske jezične kompetencije u francuskome jeziku da bi položio ispit na višoj razini.

Literatura za pripremu ispita iz Francuskoga jezika na višoj razini jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr).

Način polaganja ispita državne mature, kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21 i 19/23).

1.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za razvijanje sposobnosti razumijevanja teksta čitanjem. Unatoč tomu, treba ih poticati na samostalno čitanje tekstova iz različitih izvora – knjiga, dnevnih novina, časopisa i interneta koji je osobito popularan medij i dostupan je većini pristupnika.

Priprema za ovaj dio ispita uključuje sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta čitanjem, osvježavanje o procesu čitanja te poučavanje ključnim strategijama rješavanja pojedinih tipova zadataka.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne informacije od nebitnih.

Stoga se preporučuje uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je pristupnicima skrenuti pozornost da prije čitanja teksta pročitaju pitanja, a zatim da pročitaju tekst i u njemu pronađu argumente za izbor točnoga odgovora. Vrlo je bitno upozoriti pristupnike da su i ometači logički povezani sa sadržajem teksta te da im samo pozorno čitanje teksta, osobito u slučaju implicitnih značenja, može pomoći u izboru točnoga odgovora. Označavanje više od jednoga odgovora u pojedinome pitanju neće im donijeti bodove.

I u zadacima povezivanja potrebno je pažljivo pročitati pitanja koja su u obliku izjavnih ili upitnih rečenica, izraza i sl., a zatim potražiti u tekstovima ključne riječi ili izraze koji povezuju pitanja i tekstove.

I u ovim je zadacima nužno obratiti pažnju na sadržaj ometača i njihov broj te podcrtati ključne riječi u tekstu na temelju kojih pristupnik misli da je ponuđen odgovor i točan odgovor. To pristupniku olakšava odabir pravoga odgovora i omogućuje bržu provjeru rješenja.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka potrebno je prvo pročitati cijeli tekst te posebnu pažnju obratiti na jezični sadržaj ispred i iza praznine. Nakon toga je među ponuđenim odgovorima potrebno odabrati jezični sadržaj koji po svojem značenju i gramatičkim obilježjima odgovara kontekstu.

Budući da ovaj dio ispita sadrži veći broj zadataka koje treba riješiti u zadanome vremenu, pristupnicima treba skrenuti pažnju na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Dobro bi bilo da na početku ovoga dijela ispita pogledom prijeđu preko svih zadataka i utvrde koji su im zadatci lakši, a koji teži te se prvo posvete rješavanju lakših zadataka, što će ih motivirati za rješavanje preostalih, težih zadataka. To štedi vrijeme.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Čitanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajućih strategija za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pažljivo označavanje odgovora na list za odgovore.

1.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Dio ispita posvećen provjeri razumijevanja teksta slušanjem pristupnici u pravilu smatraju težim dijelom ispita. Međutim, sustavna i kvalitetna priprema pristupnika može znatno ublažiti pa i otkloniti njihov strah od ovoga dijela ispita.

Vrlo važni elementi pripreme pristupnika za ovaj dio ispita jesu:

- razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja slušanjem
- osvještavanje pristupnika o procesu slušanja
- poučavanje pristupnika strategijama za uspješno rješavanje zadataka kojim se provjerava razumijevanje teksta slušanjem.

Važan čimbenik u razvijanju pristupnikovih sposobnosti slušanja jest osvještavanje pristupnika o procesu slušanja. Pristupnici će proces slušanja, ali i sam proces rješavanja određenih vrsta zadataka najlakše razumjeti kroz razgovor o tome kako su riješili određena pitanja u zadatku. Bitno je da u tome razgovoru postanu svjesni kako vrlo često nije potrebno razumjeti svaki glas i slog te svaku riječ, frazu ili rečenicu da bi se razumjelo značenje teksta kao cjeline. Zbog toga bi bilo dobro pristupnike upozoriti da se ne trebaju uznemiravati ako ne čuju ili ne razumiju određenu riječ. Trebaju nastaviti slušati tekst, pokušati razumjeti opću poruku i povezati je s onim što misle da je rečeno.

Upoznatost s postupkom i strategijama rješavanja različitih zadataka kojima se provjerava razumijevanje teksta slušanjem ključan je preduvjet uspješnosti u ovome dijelu ispita.

Prije svakoga prvog slušanja teksta pristupnici imaju vremena pročitati uputu i pitanja u zadatku. Tu činjenicu trebaju dobro iskoristiti jer upute sadrže bitne informacije o tekstu koji će slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku. Postavljena pitanja upućuju na sadržaj slušanoga teksta i na redoslijed kojim će čuti tražene informacije.

Pristupnike treba upozoriti da pitanja moraju rješavati već tijekom prvoga slušanja teksta, a da drugo slušanje trebaju iskoristiti za rješavanje pitanja koja su propustili i za provjeru točnosti svojih rješenja. Bitno je da pristupnici riješe sva pitanja, čak i kada nisu sigurni što su čuli ili razumjeli. I na kraju, vrlo je važno pristupnicima objasniti postupak prijepisa odgovora na poseban list za odgovore. Nepažnja ili nepotrebna žurba mogu dovesti do pogrešaka pri prijepisu odgovora, a time i do bespotrebnoga gubitka bodova u ovome dijelu ispita.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i pitanja svakoga zadatka prije slušanja
- rješavanje zadataka tijekom prvoga slušanja te nadopunjavanje rješenja tijekom drugoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

1.7.3. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Pristupnici, prije svega, trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih tekstnih vrsta. Iznimno je važno nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada. S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da si pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*. Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje različitih tekstnih vrsta, npr. pisama, izvješća, blogova i sl.

Od pristupnika se očekuje poznavanje različitih tekstnih vrsta.

Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike treba uputiti na važnost čitkoga i urednoga rukopisa te ih upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje gotovih pisanih tekstova. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni svi kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikuluma Francuskoga jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Francuskoga jezika.¹³

Ispitom na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija prema predmetnome kurikulumu za četverogodišnje početno učenje francuskoga jezika u trima jezičnim djelatnostima, tj. potpodručjima: čitanju, slušanju i pisanju. Sukladno tomu ispit iz Francuskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

2.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija predmetnoga kurikuluma*. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

Prema predmetnome kurikulumu složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen. Tekstovi se prema složenosti dijele na vrlo jednostavne, jednostavne, srednje složene i složene.

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti čitanja su pripovjedni, obavijesni i razgovorni tekst (e-pošta, pismo, blog, biografija, autobiografija, poruke, obavijesti, brošura, razgovor, upute itd).

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti pisanja su pozivnica, razglednica, neformalno pismo, e-pošta, blog i sl.

Preporučene tekstne vrste u jezičnoj djelatnosti slušanja su pripovjedni, obavijesni i razgovorni tekst (pozivnica, razglednica, neformalno pismo, e-pošta, blog).

¹³ v. predmetni kurikulum, poglavlje C. Struktura – domene predmetnoga kurikuluma [elektronički izvor]

2.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u određenoj mjeri prilagođenih tekstova i provjeriti raspolaže li pristupnik potrebnim znanjima i vještinama na receptivnoj razini.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- razumije srednje dug i srednje složen pisani izvorni tekst
- analizira srednje složene izvorne tekstove o raznim događajima
- izdvaja glavnu poruku teksta te osnovne i specifične informacije u tekstu. (SŠ FJ (2) A.4.2.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

2.2.2. Ispitna cjelina Pisanje

Cilj je ove ispitne cjeline provjeriti pristupnikovu sposobnost prikladnoga i točnoga izražavanja u pisanim oblicima jezičnih aktivnosti koje se poduzimaju sa svrhom ispunjavanja komunikacijskih ciljeva definiranih u zadatku.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- oblikuje i piše formalni i neformalni, srednje dug i jednostavan tekst
- upotrebljava odgovarajući vokabular, jednostavne jezične strukture i jednostavne veznike (*et, mais, parce que, ou, d'abord, puis, ensuite, alors, enfin*)
- primjenjuje odgovarajuća pravopisna pravila
- planira sadržaj te organizira i strukturira tekst
- povezuje niz rečenica u logičnu cjelinu
- primjenjuje odgovarajuća društveno-jezična pravila. (SŠ FJ (2) A.4.3.)¹⁴

¹⁴ Navedeni obrazovni ishodi približno odgovaraju sadržaju deskriptora u ljestvicama za dosljednu i povezanu pisanu produkciju te leksičku i gramatičku kompetenciju na razini A2 ZEROJ-a, str. 62. i 63., 115., 116. i 117. i 129.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- oblikovati smisleno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima
- ispravno upotrijebiti jednostavna vezna i druga jezična sredstva primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja.

2.2.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

U ovoj se ispitnoj cjelini ispituju pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- pokazuje razumijevanje dugoga i jednostavnoga audioteksta
- izdvaja glavnu poruku teksta te osnovne i specifične informacije u tekstu
- uočava utjecaj intonacije na poruku koju govornik želi prenijeti. (SŠ FJ (2) A.4.1.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u govorenome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije.

2.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Ispitna cjelina Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od šest skupina zadataka vezanih za različite polazne tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 1000 riječi. Struktura ispitne cjeline *Čitanje* prikazana je u tablici 6. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 6. Struktura ispitne cjeline Čitanje

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki obavijesni tekstovi	5
2.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki obavijesni ili pripovjedni tekstovi	5
3.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi obavijesni ili pripovjedni tekst	5
4.	utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	kratki obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	5
5.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	kratki obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	5
6.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	kratki obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	5

2.3.2. Ispitna cjelina Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka pisanoga teksta.

Pristupnik treba oblikovati pisani tekst (npr. osobno pismo, elektroničku poštu i slično) duljine od **60 do 80** riječi:

- uz pomoć sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja) i/ili
- uz pomoć verbalnoga predloška (npr. poruke, pisma, oglasa i sl.).

Sadržajne odrednice za pisanje (natuknice ili pitanja) odnose se na dijelove teme o kojoj pristupnik treba pisati, a verbalni predložak poticaj je za razmišljanje i/ili je jezična pomoć pri razradi teme.

U uputi za pisanje preciziraju se komunikacijska situacija, tekstna vrsta, tema, potencijalni čitatelj i odnos autora teksta i čitatelja. Zadatak je u skladu s temama¹⁵.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline Pisanje

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
• oblikovati smisljeno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima • ispravno upotrijebiti jednostavna vezna i druga jezična sredstva primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja	oblikovati jednostavni pisani tekst (od 60 do 80 riječi)	pisani tekst (prema sadržajnim odrednicama)	1

2.3.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite slušane tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 900 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 8. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 8. *Struktura ispitne cjeline Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki obavijesni tekstovi	5
2.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki razgovorni tekstovi	5
3.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi razgovorni tekst	5
4.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga povezivanja	srednje dugi obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst	5

2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit na osnovnoj razini traje ukupno **100 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **75 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **25¹⁶ minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi obama dijelovima ispita.

Vremenik provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje i Pisanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

U zadatku kratkoga pisanog teksta pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj odgovor čitko napisati na list za čistopis koji se nalazi u ispitnoj knjižici nakon stranice sa zadatkom. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

16 Ispit slušanja može trajati između 25 i 30 minuta zbog jezičnih specifičnosti francuskoga jezika.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*¹⁷:

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje od 25 do 30 minuta uključujući vrijeme za prijelaz odgovora na list za odgovore.
- Prije slušanja teksta pristupnik čita upute za rješavanje zadatka i pitanja u zadatku.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik piše odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da ih prepíše na list za odgovore.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita na osnovnoj razini dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

¹⁷ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

2.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na osnovnoj razini moguće je ostvariti ukupno **65** bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	30	40 %
Pisanje	15	30 %
Slušanje	20	30 %
UKUPNO	65	100 %

Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina, odnosno vrijednost u ukupnome zbroju bodova.

Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

$$\begin{aligned}
 &[(0.4 * \text{postignuti bodovi } \textit{Čitanje} / 30) \\
 &+ (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Pisanje} / 15) \\
 &+ (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Slušanje} / 20)] * 65.
 \end{aligned}$$

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **30** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 40 %

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **15** bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 30 %

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Kratki pisani tekst ocjenjuje se prema ljestvici za bodovanje koja uključuje dva osnovna kriterija:

1. *Izvršenje zadatka*
2. *Jezik.*

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje, a kriterij *Jezik* odgovara na pitanje s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.

Navedeni se kriteriji detaljno opisuju nizom opisivača.

Ljestvica za bodovanje kratkoga pisanog teksta prikazana je u tablici 10.

Tablica 10. Ljestvica za bodovanje kratkoga pisanog teksta

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK ¹⁸
5	Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	Tekst je potpuno razumljiv. Širok je raspon vokabulara i struktura. Potpuno je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz moguće manje istovrsne pogreške.
		9	Tekst je potpuno razumljiv. Vrlo je dobar raspon vokabulara i struktura. Potpuno je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz poneke manje istovrsne pogreške.
4	Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	Tekst je lako razumljiv. Dobar je raspon vokabulara i struktura. Prikladna je upotreba vokabulara i struktura uz učestale manje istovrsne pogreške.
		7	Tekst je lako razumljiv. Dobar je raspon vokabulara i struktura. Prikladna je upotreba vokabulara i struktura uz veliki broj manjih istovrsnih pogrešaka.
3	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	Tekst je razumljiv. Dostatan je raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz poneke manje raznovrsne pogreške.
		5	Tekst je razumljiv. Dostatan je raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz učestale manje raznovrsne pogreške.
2	Nejasno je postoji li odgovor na dvije sadržajne odrednice ili na jednu sadržajnu odrednicu.	4	Mjestimično je teže razumljiv tekst. Ograničen je raspon vokabulara i struktura. Djelomično je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz veliki broj manjih raznovrsnih pogrešaka.
		3	Mjestimično je teže razumljiv tekst. Ograničen je raspon vokabulara i struktura. Djelomično je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne i poneke veće pogreške.
1	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	Većim je dijelom teško razumljiv tekst. Vrlo je ograničen raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je neprikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne i učestale veće pogreške.
		1	U cjelini je teško razumljiv tekst. Vrlo je ograničen raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je neprikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne pogreške i veliki broj većih pogrešaka.
0	Postoji djelomičan odgovor na jednu sadržajnu odrednicu. ILI Sadržaj teksta ne odnosi se ni u jednome svojem dijelu na zadanu temu ili je tekst nerazumljiv. ILI Tekst sadrži manje od 30 riječi koje se odnose na zadanu temu. ILI Pristupnik je prepisao tekst ili dijelove teksta iz ispitne cjeline Čitanje.		

18 Pogreške iz ljestvice za bodovanje odnose se na pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu. Upotreba vokabulara i struktura podrazumijeva upotrebu u kontekstu.

Tekst koji je dobio 4 (četiri) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 8 (osam) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 3 (tri) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 6 (šest) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 2 (dva) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 (četiriju) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 2 (dvaju) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekstu kojemu nedostaju svi elementi tekstne vrste, npr. za pismo – mjesto i datum, oslovljavanje, pozdrav i potpis oduzima se 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka*.

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **60 do 80** riječi. Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi, ali za veći broj riječi od propisanoga neće dobiti dodatne bodove.

Ako tekst ne sadrži broj riječi propisan za osnovnu razinu, pristupniku će biti oduzeti bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

40 – 59 riječi: 1 bod

za manje od 40 riječi: 2 boda.

Ako pristupnik napiše manje od 30 riječi o zadanoj temi, dobit će 0 (nula) bodova.

Brojenje riječi u pisanome tekstu

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalno. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U broj riječi ubraja se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja, osobna imena, kao i nepotrebno ponavljane riječi i dijelovi rečenica, doslovno preuzeti dijelovi rečenica ili cijele rečenice iz upute zadatka ili iz drugih zadataka u ispit.

Primjeri:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 riječi

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 riječi

Elle a trente-six ans. – 4 riječi

Qu'est-ce que c'est – 3 riječi

C'est-à-dire – 1 riječ.

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30 %

2.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka iz ispitnih cjelina *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.¹⁹ Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja

Exercice 1

Questions 1–5

Lisez les textes suivants et associez chaque texte (1–5) à sa rubrique (A–F).

Attention, il y a **une** rubrique **de trop** !

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → G)

0 À vendre, ordinateur portable en bon état, grand écran, avec une bonne capacité de stockage, à prix réduit.

1 Bonjour ! Je m'appelle Hector. Je suis un labrador, de couleur noire, j'ai 4 ans et je cherche un foyer plein d'amour. J'aimerais habiter une maison avec un jardin. J'adore les enfants.

2 En plein centre ville, F2 en parfait état, cuisine équipée, séjour, 1 chambre, salle de bains. Loyer : 400 euros.

3 Homme, 27 ans, grand, sportif et ambitieux recherche jeune femme romantique, entre 22 et 29 ans, aimant la nature, pour une relation sérieuse.

4 Restaurant à Lunel recherche chef de cuisine pour longue collaboration. Envoyer CV + lettre de motivation.

5 Achetez dans votre région au meilleur prix toute voiture de 2020 à 2022 avec ou sans contrôle technique, état indifférent.

Rubriques :

A Losiris

B Emploi

C Animaux

D Immobilier

E Automobile

F Rencontres

G Informatique

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 1 C, 2 D, 3 F, 4 B, 5 E

¹⁹ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na poveznicama *Provedeni ispiti* i *Ispitni katalozi za državnu maturu 2023./2024.*

ISPITIVANI ISHOD: odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.2. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja

Exercice 5

Questions (21–25)

Lisez le texte suivant et pour chaque question (21–25) choisissez parmi les solutions proposées (A–G) la plus appropriée.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → H)

L'amour du surf

Amélie Godin, championne d'Europe de surf, est née dans les montagnes des Pyrénées mais elle a grandi à Biarritz, au bord de l'océan Atlantique. Depuis son enfance, les (0) _____ l'attiraient et la fascinaient. Pour son (21) _____, elle a reçu sa première planche de surf. Très contente de ce cadeau, elle a passé des heures et des heures à surfer.

À l'âge de 17 ans, elle a été sélectionnée pour le championnat de France, et elle l'a gagné.

Aujourd'hui, Amélie est (22) _____ internationale de surf. Parmi d'autres prix, elle a reçu aussi (23) _____ de la plus grosse vague surfée de l'année. C'était une vague impressionnante de 16 mètres surfée à Nazaré, au Portugal, où elle (24) _____ ses hivers depuis trois ans, en compagnie de son compagnon, Fred.

En août 2019, elle lance sa chaîne YouTube où elle publie une vidéo par semaine pour partager son (25) _____ avec ses fans.

- A celui
- B rentre
- C passe
- D passée
- E quotidien
- F dixième anniversaire
- G multiple championne
- H vagues

TOČNI ODGOVORI: 0 H, 21 F, 22 G, 23 A, 24 C, 25 E

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.3. Primjer kombiniranoga zadatka višestrukoga izbora i dopunjavanja

Exercice 6**Questions 26–30**

Lisez le texte suivant et pour chaque question (26–30) choisissez parmi les solutions proposées (A, B ou C) la plus appropriée.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → A)

Serge Andron

Serge a passé son enfance (0) _____ Saint-Gilles, en Vendée. C'est là qu'il est tombé amoureux de la mer. Lorsqu'il avait sept ans, sa famille a déménagé à Verdon. Ainsi, il a découvert le phare de Cordouan, un phare qui l'a (26) _____ impressionné. Après l'école des gardiens de phare, il a travaillé trois ans au phare de Calais. Finalement (27) _____ rêve d'être nommé le roi des phares Cordouan s'est (28) _____ en 1979. Petite anecdote : lorsqu'il est arrivé à Cordouan – un phare de mer – il ne savait pas nager ! Pour des raisons de sécurité, les tours de garde se (29) _____ par deux. L'un prend la première partie de la nuit, et (30) _____ la suite, jusqu'au lever du jour. Quant à l'emploi du temps, il s'organise par bloc de cinq semaines : deux semaines au phare, une semaine de repos à terre, retour une semaine au phare puis la dernière semaine à la maison.

0**A** à**B** en**C** dans**26****A** immédiatement**B** indirectement**C** invisiblement**27****A** une**B** son**C** sa**28****A** concrétisé**B** concrétise**C** concrétisée**29****A** fait**B** font**C** faites

30

A la deuxième

B une autre

C l'autre

TOČNI ODGOVORI: 0 A, 26 A, 27 B, 28 A, 29 B, 30 C

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.4. Primjer zadatka višestrukoga povezivanja

Exercice 4**Questions 16–20**

Vous allez entendre un texte sur la fête de la lavande.

Pour chaque question (16–20) choisissez la réponse correcte « Vrai » (V), « Faux » (F) ou « L'information n'est pas donnée dans le texte » (?).

Chaque année au mois de juillet la Provence célèbre la petite fleur bleue.

C'est à Valensole que l'une des fêtes de la lavande les plus connues a lieu. Il faut dire que ce champ recouvert de lavande et de lavandin offre un spectacle magnifique.

Le territoire de la commune de Valensole est l'un des plus vastes de France, et aujourd'hui lavandes, lavandins et céréales représentent l'essentiel de l'activité agricole du village.

Depuis une dizaine d'années, Valensole est devenue une destination privilégiée par les touristes chinois. En effet, c'est dans cette région que des scènes de « Rêves derrière un rideau de cristal » ont été tournées en 2006. Cette série chinoise d'une quarantaine d'épisodes, diffusée sur plus de 500 chaînes de télévision à travers la Chine, Taïwan ou Hong-Kong, a été suivie par quelques centaines de millions de spectateurs. Elle a eu un tel succès que la Provence est devenue une sorte de paradis pour les amoureux chinois, et les champs de lavande du plateau de Valensole un passage obligé durant leur séjour ...

16 La fête de la petite fleur bleue est célébrée en été.

17 La culture de lavande, lavandin et céréales est la plus importante culture du village.

18 Les touristes chinois fréquentent les champs depuis 2004.

19 Un film d'action chinois a été tourné dans cette région.

20 Le cinéma chinois est très reconnu en France.

TOČNI ODGOVORI: 16 V, 17 V, 18 F, 19 F, 20 ?

ISPITIVANI ISHOD: razlikovati pojedine informacije

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.5. Primjer zadatka kratkoga pisanog teksta

Vous avez gagné un voyage pour deux personnes dans le sud de la France.

Écrivez une carte postale à votre ami(e) pour:

- lui raconter comment vous avez gagné ce voyage
- l'inviter à vous accompagner en voyage
- préciser les endroits que vous allez visiter.

Écrivez sur ce sujet un texte de **60 à 80** mots.

Zagreb, 10 juillet 2019

Salut Thomas,

J'ai participé au Grand Jeu de l'été et j'ai gagné un voyage de dix jours pour deux personnes dans le sud de la France. Comme tu aimes bien visiter d'autres pays, je t'invite à venir avec moi. Nous partirons en avion le 16 août jusqu'à Bordeaux où nous retrouverons les autres gagnants du concours. Nous visiterons la cathédrale Saint-André, l'Hôtel de ville... Puis, nous prendrons un bus pour parcourir la région. Enfin, nous nous arrêterons dans une station balnéaire de l'Océan Atlantique.

J'espère que tu accepteras mon invitation. À bientôt
Jakov

BODOVANJE: Prema ljestvici za bodovanje²⁰ ovom bi pisanom tekstu bilo dodijeljeno ukupno 15 bodova.

²⁰ v. poglavlje Opis bodovanja i objašnjenje uz ljestvicu za bodovanje kratkoga pisanog teksta

2.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od metoda i postupaka kojima se služe u poučavanju francuskoga jezika. Treba pronaći odgovarajući odnos između aktivnosti koje su usmjerene na poučavanje jezika i aktivnosti koje pretpostavljaju dobru pripremljenost pristupnika za ispit. Naglasak u svakome slučaju stalno treba biti na poučavanju jer će samo tako pristupnik steći dostatnu razinu komunikacijske jezične kompetencije u francuskome jeziku da bi položio ispit na željenoj razini.

Literatura za pripremu ispita iz Francuskoga jezika na osnovnoj razini jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr)

Način polaganja ispita državne mature, kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21 i 19/23).

2.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za razvijanje sposobnosti razumijevanja teksta čitanjem. Unatoč tomu, treba ih poticati na samostalno čitanje tekstova iz različitih izvora – knjiga, dnevnih novina, časopisa i interneta koji je osobito popularan medij i dostupan je većini pristupnika.

Priprema za ovaj dio ispita uključuje sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta čitanjem, osvješćivanje o procesu čitanja te poučavanje ključnim strategijama rješavanja pojedinih tipova zadataka.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne informacije od nebitnih.

Stoga se preporučuje uvijek baviti razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je pristupnicima skrenuti pozornost da prije čitanja teksta pročitaju pitanja, a zatim da pročitaju tekst i u njemu pronađu argumente za izbor točnoga odgovora. Vrlo je bitno upozoriti pristupnike da su i ometači logički povezani sa sadržajem teksta te da im samo pažljivo čitanje teksta može pomoći u izboru točnoga odgovora. Označavanje više od jednoga odgovora u pojedinome pitanju neće im donijeti bodove.

I u zadatcima povezivanja potrebno je pažljivo pročitati pitanja koja su u obliku izjavnih ili upitnih rečenica, izraza i sl., a zatim potražiti u tekstovima ključne riječi ili izraze koji povezuju pitanja i tekstove.

I u ovim je zadatcima nužno obratiti pažnju na sadržaj ometača i njihov broj te podcrtati ključne riječi u tekstu na temelju kojih pristupnik misli da je ponuđeni odgovor i točan odgovor. To pristupniku olakšava odabir pravoga odgovora i omogućuje bržu provjeru rješenja.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka potrebno je prvo pročitati cijeli tekst te posebnu pažnju obratiti na jezični sadržaj ispred i iza praznine. Nakon toga je među ponuđenim odgovorima potrebno odabrati jezični sadržaj koji po svojem značenju i gramatičkim obilježjima odgovara kontekstu.

Budući da ovaj dio ispita sadrži veći broj zadataka koje treba riješiti u zadanome vremenu, pristupnicima treba skrenuti pažnju na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Dobro bi bilo da na početku ovoga dijela ispita pogledom prijeđu preko svih zadataka i utvrde koji su im zadatci lakši, a koji teži te se prvo posvete rješavanju lakših zadataka, što će ih motivirati za rješavanje preostalih, težih zadataka. To štedi vrijeme.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Čitanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajućih strategija za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pažljivo označavanje odgovora na list za odgovore.

2.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Pristupnici, prije svega, trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih tekstnih vrsta. Iznimno je važno nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada. S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da si pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pažnju na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*. Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje različitih tekstnih vrsta, npr. čestitki, poruka, pozivnica, pisama, izvješća, blogova i sl.

Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike treba uputiti na važnost čitkoga i urednoga rukopisa te ih upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje gotovih pisanih tekstova. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazali su se vrlo učinkovitom metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanje*?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni svi kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

2.7.3. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Dio ispita posvećen provjeri razumijevanja teksta slušanjem pristupnici u pravilu smatraju težim dijelom ispita. Međutim, sustavna i kvalitetna priprema pristupnika može znatno ublažiti pa i otkloniti njihov strah od ovoga dijela ispita.

Vrlo važni elementi pripreme pristupnika za ovaj dio ispita su:

- razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja slušanjem
- osvještavanje pristupnika o procesu slušanja
- poučavanje pristupnika strategijama za uspješno rješavanje zadataka kojim se provjerava razumijevanje teksta slušanjem.

Važan čimbenik u razvijanju pristupnikovih sposobnosti slušanja jest osvještavanje pristupnika o procesu slušanja. Pristupnici će proces slušanja, ali i sam proces rješavanja određenih vrsta zadataka najlakše razumjeti kroz razgovor o tome kako su riješili određena pitanja u zadatku. Bitno je da u tome razgovoru postanu svjesni kako vrlo često nije potrebno razumjeti svaki glas i slog te svaku riječ, frazu ili rečenicu da bi se razumjelo značenje teksta kao cjeline. Zbog toga bi bilo dobro pristupnike upozoriti da se ne trebaju uznemiravati ako ne čuju ili ne razumiju određenu riječ. Trebaju nastaviti slušati tekst, pokušati razumjeti opću poruku i povezati je s onim što misle da je rečeno.

Upoznatost s postupkom i strategijama rješavanja različitih zadataka kojima se provjerava razumijevanje teksta slušanjem ključan je preduvjet uspješnosti u ovome dijelu ispita.

Prije svakoga prvog slušanja teksta pristupnici imaju vremena pročitati uputu i pitanja u zadatku. Tu činjenicu trebaju dobro iskoristiti jer upute sadrže bitne informacije o temi

koju će slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku. Postavljena pitanja upućuju na sadržaj slušanoga teksta i na redoslijed kojim će čuti tražene informacije.

Pristupnike treba upozoriti da pitanja moraju rješavati već tijekom prvoga slušanja teksta, a da drugo slušanje trebaju iskoristiti za rješavanje pitanja koja su propustili i za provjeru točnosti svojih rješenja. Bitno je da pristupnici riješe sva pitanja, čak i kada nisu sigurni što su čuli ili razumjeli. I na kraju, vrlo je važno pristupnicima objasniti postupak prijepisa odgovora na poseban list za odgovore. Nepažnja ili nepotrebna žurba mogu dovesti do pogrešaka pri prijepisu odgovora, a time i do bespotrebnoga gubitka bodova u ovome dijelu ispita.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i pitanja svakoga zadatka prije slušanja
- rješavanje zadataka tijekom prvoga slušanja te nadopunjavanje rješenja tijekom drugoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

3. DODATCI

3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA VIŠU RAZINU ISPITA

Tematska područja

1. Predstavljanje sebe i drugoga

- karakterne osobine
- prijatelji
- ukusi, sklonosti, raspoloženja

2. Obitelj i dom

- odnosi u obitelji, vrste obitelji, oblici životnih zajednica
- obitelj, prijatelji, ljubav
- obiteljska slavlja
- odnosi: roditelji – djeca, braća – sestre, mladi – mladi, mladi – odrasli
- ljubav, osjećaji
- stanovanje
- javni prijevoz
- grad – selo

3. Škola

- školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj
- obrazovanje i znanost

4. Obveze i slobodno vrijeme

- svakodnevne aktivnosti, svakodnevica
- organizacija slobodnoga vremena
- izvannastavne/izvanškolske aktivnosti
- hobiji
- izleti

- zabava
- igre

5. Sport, zdravlje i prehrana

- sportske priredbe
- prehrana
- njega tijela
- bolesti i nezgode
- ovisnosti
- briga o zdravlju
- francuski i hrvatski nacionalni specijaliteti
- gastronomija

6. Odgovorno građanstvo

- svijet i društvo u kojemu živimo, životni stilovi i načini življenja / svijet i društvo kojemu težimo
- dobrovoljni rad – volontiranje
- aktivizam

7. Održivi razvoj

- značenje održivoga razvoja
- zaštita životinja
- ekologija, globalne promjene

8. Mediji i nove tehnologije

- uloga tehnologija u svakodnevnome životu
- svakodnevni *online* život

9. Umjetnost i kultura

- simboli Hrvatske i Francuske
- slavni ljudi – povijesne i suvremene ličnosti (znanstvenici, umjetnici, pisci, pjesnici, pjevači, glumci...)

- uzori
- hrvatske i francuske kulturne manifestacije

10. Međuljudski odnosi

- ravnopravnost spolova
- uvažavanje tuđih stavova i mišljenja
- rješavanje sukoba/konflikata

11. Frankofonija

- zemlje frankofonskoga govornog područja

12. Običaji i tradicija

- tradicije kao "očuvanje" identiteta

13. Politika i gospodarstvo, aktualne društvene teme

- politički sustavi
- demokracija
- ljudska prava
- privatnost i sigurnost
- novac i karijera

Gramatičke strukture

Član

- određeni, neodređeni, partitivni, sažeti

Imenice

- muški i ženski rod
- jednina i množina

Zamjenice

- osobne
 - subjekt
 - objekt (izravni, neizravni)
- odnosne
 - jednostavne
 - složene
- povratne (*réfléchis i réciproques*)
- *en i y*
- pokazne
- posvojne
- neodređene (*certain, plusieurs, quelques*)
- upitne
 - jednostavne
 - složene

Pridjevi

- opisni
 - rod
 - broj
- posvojni
- neodređeni

- upitni
- komparacija

Brojevi

- glavni
- redni

Glagoli

- indikativ
 - prezent
 - perfekt
 - imperfekt
 - futur (futur simple, futur proche)
 - pluskvamperfekt
- imperativ
- infinitiv prezenta i perfekta
- kondicional (sadašnji i prošli)
- konjunktiv (*le subjonctif*)
 - prezent
- glagolski prilog sadašnji (*le participe présent*)
- gerundiv
- pasiv
- slaganje participa
 - sa subjektom
 - s izravnim objektom
- povratni glagoli
- bezlični glagoli
- slaganje vremena (*concordance des temps*)
- izravni i neizravni govor
 - u prezentu
 - u perfektu

Prilozi

- načina na *-ment*
- mjesta (*à côté, à droite, à gauche, ici, loin, nulle part, près, tout droit...*)
- vremena (*aujourd'hui, demain, hier...*)
- količine (*très, beaucoup, peu, assez...*)

Prijedlozi

- (*sur, sous, dans, entre, chez, à, de, jusqu'à, pour, avant, après...*)

Veznici

- koordinacija – nezavisnosložene rečenice
(*et, mais, ou, d'abord, puis, ensuite, enfin, parce que, car, puisque, alors, donc*)
- subordinacija – zavisnosložene rečenice
 - uzročne (*comme, parce que, grâce à, à cause de, étant donné que, d'autant que*)
 - namjerne (*afin que, pour que, de peur que...*)
 - posljedične (*de sorte que, de manière que, de façon que, si bien que...*)
 - dopusne (*bien que, même si, alors que, tandis que, au lieu de, malgré + nom*)
 - vremenske (*quand, lorsque, avant que, pendant que, jusqu'à ce que...*)
 - usporedbene (*comme, autant que, de même que...*)
- pogodbene (*si, à condition de/que*)
 - si + prezent/futur/imperativ
 - si + imperfekt/kondicional prezenta
 - si + pluskvamperfekt/kondicional perfekta

Rečenice

- negativne (*ne ... pas, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne*)
- upitne (*qui ? que ? quand ? où ? combien ? comment ? est-ce que ? qu'est-ce que ?*)

3.2. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA

Tematska područja

1. Ja i moji prijatelji

- osobni podatci, karakterne osobine

2. Obitelj

- članovi uže i šire obitelji
- odnosi: roditelji – djeca, braća – sestre
- važni događaji u obitelji

3. Dom i mjesto u kojemu živim

- stanovanje
- prostorije i namještaj u stanu
- snalaženje u prostoru

4. Obveze i slobodno vrijeme

- svakodnevne aktivnosti
- dijelovi dana
- škola, nastavni/školski predmeti, ocjene
- školski pribor
- školske aktivnosti
- školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj
- organizacija slobodnog vremena
- izvannastavne/izvanškolske aktivnosti
- hobiji, zabava, igre

5. Hrana i prehrambene navike

- obroci
- namirnice

- kupovina
- naručivanje hrane

6. Zdravlje i ekologija

- osobna higijena
- dijelovi tijela
- bolesti i nezgode
- sportovi
- sportske priredbe
- klima
- vremenska prognoza
- odnos prema biljkama i životinjama

7. Kalendar

- dani u tjednu, mjeseci u godini, godišnja doba
- praznici i blagdani

8. Odijevanje i moda

- odjevni predmeti
- mladi i moda

9. Putovanja

- vrste prijevoza
- vozni red
- izleti
- snalaženje (u gradu, u stranoj zemlji)
- Pariz
- Francuska
- europske frankofonske zemlje

10. Tehnologija i mediji

- tradicionalni i novi mediji
- društvene mreže

11. Kultura i običaji

- znamenitosti
- simboli Hrvatske i Francuske
- slavni ljudi – povijesne i suvremene ličnosti (znanstvenici, umjetnici, pisci, pjesnici, pjevači, glumci)
- uzori
- njegovanje običaja i očuvanje tradicije

12. Međuljudski odnosi

- kultura ophođenja u svakodnevici
- uvažavanje tuđih stavova i mišljenja
- odnosi mladi – mladi, mladi – odrasli

13. Izazovi u 21. stoljeću

- interesi mladih u 21. stoljeću
- moja i naša budućnost

Gramatičke strukture

Član

- određeni, neodređeni, partitivni, sažeti

Imenice

- muški i ženski rod
- jednina i množina

Zamjenice

- osobne
 - subjekt (naglašene, nenaglašene)
 - objekt (izravni/direktni, neizravni/indirektni)
- odnosne (jednostavne)
- zamjenice *en* i *y*
- zamjenica *on*

Pridjevi

- opisni (muški i ženski rod, množina)
- posvojni
- upitni (quel/le)
- pokazni
- komparacija

Brojevi

- glavni

Glagoli

- indikativ
 - prezent
 - perfekt

- imperfekt
- futur (*futur simple, futur proche*)
- imperativ
- povratni glagoli
- izravni i neizravni govor u prezentu

Prilozi

- načina na *–ment*
- mjesta (*à côté, à droite, à gauche, ici, loin, nulle part, près, tout droit...*)
- količine (*très, beaucoup, peu, assez...*)
- vremena (*aujourd'hui, demain, hier...*)

Prijedlozi

- (*sur, sous, dans, entre, chez, à, de, jusqu'à, pour, avant, après...*)

Veznici i vezne riječi

- (*et, mais, ou, d'abord, puis, ensuite, enfin, parce que, car, puisque, alors, donc*)

Rečenice

- jednostavne upitne
 - (*qui ? que ? quand ? où ? combien ? comment ? pourquoi ? quel/le ? est-ce que ? qu'est-ce que ?*)
- niječne
 - (*ne ... pas, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne*)

